

הנדון:

האם ראתה אתונו של ראובן את מלאך ה', ובידו חרב

עדות בילעם ביילעם

מ אז שיצא בילעם כדבעור על אתונו לך לל את בני ישראל, והתפעל מאוהלי יעקב, לא נמצא לו יורש כה ראוי כמו "ראובן". אמנם, שמו האמיתי אינו ראובן, והאתון שעליו הוא רוכב הוא כסא של השב"כ.

"ראובן" נקרא עליידי התביעה להעיד במיש"פ הפלילי נגד ארבעה ממשותפי המיפגש עם אש"ף ברומניה, בשנה שעברה.

בתשובה לשאלות הסניגורים, אמנן ויזכרני ואביגדור פלדמן, אמר השב"כ כי אש"ף אינו רק גוף צבאי, אלא גם גוף מריני. בגוף הזה חלה התמנות רבה בשנים האחרונות. הפגישות עם אישים מישראל תרמו לתהליך זה של התמנות באש"ף.

אחרי עדות זו לא נותר אלא להעניק עיטורים לכל אותם ישראלים שנפגשו בעבר עם ראשי אש"ף. מי יודע כמה חייאדם הצילוף מי יודע מה גודל תרומתם לתהליך השלום, לכשיבוא?

לשווא ניסה השב"כ ("דובר משרד ראש-הממשלה") להכחיש שהאיש אמר מה שאמר. דווקא הנוסח המתוקן שסופק עליידי הדובר מאשר את הדברים.

יטכן שאחרי פרשת האוטובוס ופרשת נאפסו אין אנשיהשב"כ מוכנים עוד לשקר בכת"ר המיש"פ עלי-פי פקודה, "ברשות ובסמכות". אם כן, תבוא עליהם הברכה.

אך יש גם רקע אחר לעדות זו: יותר ויותר קשה לשלול את הלגיטימיות של הדרשיה עם אש"ף.

ב שבוע שעבר חזרה מבורפסט עוד מיש"פ לחת שנפגשה עם אנשיאש"ף. זה לא היה מיפגש חשוב במיוחד, ולא היו לו תוצאות מוחשיות מרשימות במיוחד.

אומנם, מהצד הפלסטיני באו שני שרים (חברי הוועדה הפועל של אש"ף) וכמה חבריפרלמנט (המועצה הלאומית הפלסטינית), יחד עם פקידים בכירים ממישרד הו"ר (שתפקידו מקביל לזה של נשיא ו/או ראש-ממשלה).

אך מהצד הישראלי בא רק ח"כ אחד, יהודי שנבחר בקולות ערביים, ושאינו לו אף מאה כר חיים כשכונת, שאותה ושכמותה הוא מתיימר לייצג. צרלי בטון הוא איש חביב, אבל מבחינה פוליטית אינו אלא המצאה של רק"ח. כשחזרו יחד עימו באו 20 יהודים טובים. כשחזרו ארצה, לא טרח איש לשאול אותם לדעתם על האירוע. הם היו סטאטיסטים לעבודתיים. מה שנקרא באנגלית Fellow travellers. לקוחות של רק"ח-תורס.

במיפגש חזרו שני הצדדים על הדברים הידוריים. בתום המיפגש לא פורסמה הודעה משותפת. צרלי אמר מה שאמר, וצרלי גם הודיע שהפלסטינים הסכימו עימו.

בסך-הכל מיפגש לא-הכי-מרשים. אבל הוא היה חשוב בכל זאת. אין הוא חשוב בליכך בגלל מה שקרה, אלא בגלל מה שלא קרה.

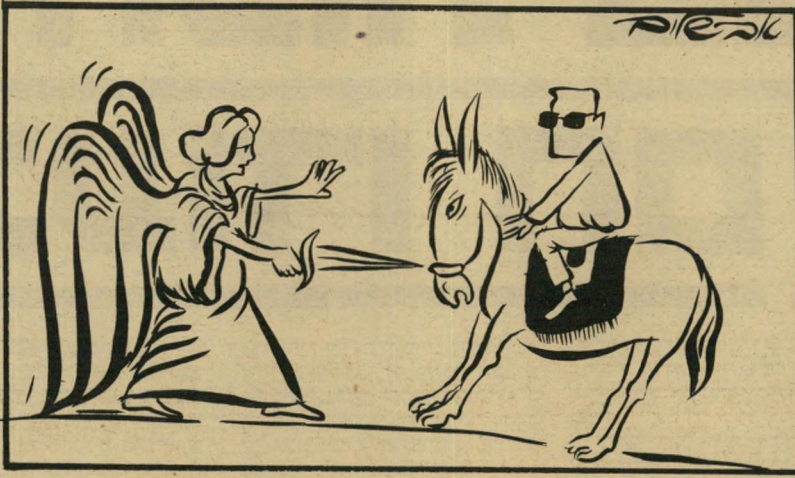
ל א קרו כמה דברים. לא נערך לינץ' לחוזרים. הארץ לא מלאה זעקות. החוזרים לא הושלכו לצינוק עם בואם. בכלל, איש לא התרגש. כאשר נפגשתי בפעם הראשונה עם יאסר ערפאת, שמעתי עוד בדרך ארצה את הדרשיה של חצי-המאה שרים וח"כים להעמיד אותי לדין על בגידה בעיתות-מלחמה, שעש שעליו מוטל עדיין עונש-מוות. כעבור שנתיים, כאשר חזרתי עם חבריי מפגישה עם ערפאת בתוניס, קיבל אותנו בנמל-התעופה אספסוף של לינץ', והמיש"פ טרה עמדה מנגד. גם כאשר חזרה המישלחת מרומניה, בשנה שעברה, עדיין ערכו לה בריוני-כהנא ודומיהם קבלת-פנים אלימה.

הפעם — לא בלום. כמה מחאות חלושות ומשועממות. הזמנה של הח"כ לחקירה הסרת-ערך, מכיוון שיש לו בעניין זה חסינות מוחלטת. אחר-כך עוד כמה הזמנות לחקירה. וזהו זה. גם מישפטים של ארבעה (רק ארבעה מתוך 21)

שימונו עליידי יאסר ערפאת, אך שלא יהיו אנשיאש"ף רישמיים. מה ההבדל? **אריאל שרון מוכן לדבר עם ערפאת כדי לתת לו את הגדה המזרחית. עזר וייצמן מוכן להיפגש עם ערפאת כדי לדבר על הגדה המערבית.**

כל אלה, ורבים אחרים, מודים בשיחות פרטיות כי כמקדם או כמאוחר לא יהיה מנוס מן ההירב"ר רות עם אש"ף. הם מודים גם — עדיין בשיחות פרטיות! — שעד אז יש בהחלט מקום ל"דיפלומטיה אורחית", מיפגשים ושיחות שלא ברמה ממשלתית.

כציבור היהודי-מזרחי, שהחזקת תמיד כמי ש"תומך כמגמות הלאומיות הקיצוניות ביותר, קמו קבוצות קטנות אך חשובות הדוגלות בהידברות עם אש"ף. גם בימי הממוסר נשמעים קולות ראשונים, והירים, בכיוון זה.

דעת-הקהל, ותבעה לתלות את הבוגרים בצווארם עד צאת נישמתם. האמת הפשוטה היא שאין דעת-קהל כזאת. היא השתנתה, אין היא מתרגשת עוד למראה המיפגשים עם אש"ף.

לשון אחר: המיפגשים הסכו לגיטימיים. לא בעיני החוק, אלא בעיני הציבור.

י יחס לאש"ף הולך ומשתנה בארץ. וזהו עובדה.

גורמים לכך, לדעתי, כמה וכמה תהליכים. חלק הולך וגדל של הציבור האינטימי-נטי מתחיל להבין כי לא יתכן שלום בלי העם הפלסטיני, וכי לא יהיה שלום עם העם הפלסטיני בלי אש"ף.

כשאמרנו זאת לפני 20 שנה, מעל עמודי-ה"עולם הזה", כננסת ומעל כל בימה רמה, היה קור לנו קקול קורא במישר. היינו, במיקרה הטוב ביותר, כתימהוניים.

אבל הזמן עשה את שלו. אש"ף הוכרו כמת ונקבר, קם לתחיה, נקבר שוב, קם שוב לתחיה, וחוזר חלילה. הוא גורש מבירות, במחיר גבוה של רם, וחוזר. הוא התפלג. והתאחד מחדש.

מי שאינו פוליטיקאי מיקצועי ואינו סתם לגמרי מתחיל להבין כי תופעה זו אינה יכולה להיות מיקרית. אם הפלסטינים אינם נעלמים, ואם אש"ף אינו נעלם, משמע שיש כוח הגיון, ואם יש כוח הגיון, אין ברירה אלא להתחשב בו.

יתכן כי הפיגועים המתמשכים מחזקים הכרה זו. אין עוד איש-ביטחון רציני אחד בארץ המת-יימר לטעון שאפשר לשים להם קץ, מבלי שיהיה פיתרון פוליטי. רוב הפיגועים האלה נעשים כיום באופן ספונטאני ופרטיזאני, פרי יוזמה מקומית ומיקרית. אם רוצים לשים להם קץ, יהיה צורך להפעיל את הגוף היחיד שיש לו היכולת לעצור בעד אנשים אלה. לכל הריעות, זהו אש"ף.

גם הריכוזים על עידה פרס-לאומית וחתימתו הבלתי-יגלאת של שימפון כנס למשאומתן ער"ש שים את שלהם. כמה זמן אפשר לרוץ אחרי חוסיין המלך? ברור לכל כי המלך לא יזוז בלי אש"ף. גם פרס מציע לשתף במישלחת הערבית אנשים

ע צם חקיקת החוק, האוסר את המיפגשים מכל וכל, מהווה גם הוא — על דרך השלילה — אישור לקיומו של תהליך זה.

כל עוד שררה הקטנה בשוליים, שאינה משפיעה הם נחלת קבוצה קטנה בשוליים, שאינה משפיעה על דעת-הקהל, לא היתה הממשלה מוטרדת. פה ושם גם נעשה שימוש במשתתפי-הפגישות כדי לפעול לטובת שבויים ונעדרים. (כפי שהעיד אותו "ראובן", היה לי חלק כלשהו בכך.)

רק כאשר הסתבר לממשלה (ממשלת האחדות הלאומית, בראשות פרס?) כי המיפגשים האלה חורשים חריש עמוק בדעת-הקהל, נולדה היוזמה לאותו חוקי תועבה, שנחקק סופית באוגוסט 1986.

עוד לאותו חוקיק, כל מיפגש עם אנשיאש"ף היה אסור, אלא אם כן היתה לו סיבה סבירה (ודרשיה לקידום השלום), והוכח שאין יש כוונה לפגוע בכיטחון המדינה. החוק החדש היה על כן דרוש אך ורק כדי לאסור מיפגשים לקידום שלום, שלא היתה בהם שום כוונה לפגוע בכיטחון.

במישפט הנוכחי, ובמישפטים הצפויים, יצטרך בית-הדין העליון להחליט בסופו של דבר אם יש בסיס חוקי לחיקוק זה. האם ניתן ליצור עבירה פלילית, כשאין כוונה פלילית? האם יש בסיס חוקי לקיום "מצב חירום", שהוכרו עליו עוד ב-1949 ושמועלם לא נשקל מחדש? האם יש ביסוס חוקי להכרזה משנת 1980 על אש"ף כולו, בלי כל הכוונה בין אירגוניו, כעל אירגוני-טרור?

מבחינה מוסרית כבר הוכרע הדבר בבנסת. כאשר החוק הזה — חוק בעל משמעות כזאת! — נתקבל ברוב זעום. רבים וטובים הצביעו נגד החלטה הצניגת של מילגותיהם, שקשרו את ההצבעה עבור חוקי-ערב זה בהצבעה עבור חוק מגוון נגד הגיוענות. מבחינת דעת-הקהל, מוכרעים הרב

רים בימים אלה. היא עוברת על החוק לסדר-היום.

קורה לחוק זה מה שקרה לחוקים רבים, ש"חקקו עליידי פוליטיקאים כלי תמיכה של רעתי הקהל: אי-אפשר להפעיל אותו. הממשלה עצמה מנסה לכרוח ממנו. לפניה הברירה: להפעיל את החוק בצורה מגוחכת, או להפעילו בצורה ראס-טיה, שתעורר את זעם הציבור עליה, ולא על הנאשמים.

הפוליטיקאים צולעים תמיד אחרי ההתפתחות. הציבור, לסחות בחלקן החשוב, מוכן עתה לדרשיה עם אש"ף. הפוליטיקאים המיסכנים אינם יודעים מה לעשות.

ל א פחות מעניין תהליך המקביל המתקדם בתוככי אש"ף. מכיוון שכלי-התיקשורת הישראליים (להוציא שבועון זה) אינם מרווחים ברצינות על המתרחש בגוף חשוב זה, כדאי לחזור על העובדות.

כבר ב-1974 החליטה הנהגת אש"ף בקשט לקיים דרשיה עם גורמים ציוניים בישראל. נפ"גשתי אז בראשונה עם נציגי אש"ף. כעבור שני ימים החל המגע בין אש"ף ובין גוף ציוני מוצהר, המועצה הישראלי למען שלום ישראל-פלסטיני. ב-1983 פירסמה הנהגת אש"ף הודעה משרתפת עם גוף זה, בתום פגישה בתוניס.

אולם כל אותן השנים עדיין רבקה המועצה הלאומית הפלסטינית בנוסחה שהתירה מגעים רק עם "כוחות דמוקרטיים ומתקדמים (בישראל), המתנגדים לתיאוריה ולפראקטיקה של הציורנות".

על כך התנהל ויכוח מר באש"ף. הנושא הזה היווה את אחד מסלעי-ה"מחלוקת העיקריים.

מתנגדי המיפגשים באש"ף, שלא נרתעו ממע"שיררצח, היו תמימי-דעים עם מתנגדיהמיפגשים בישראל: שלמרות היקפם המצומצם, יש למיפגשים אלה השפעה עמוקה מתחת לפני-השטח. הם עושים חריש עמוק בדעת-הקהל — הן הפלסטינית, הן הישראלית.

עכשיו, כמושב הי"ח של המועצה הלאומית הפלסטינית באלג'יר, באפריל 1987, שונתה החלטה.

דווקא במושבו זה, שה"מומחים" הישראליים הבריוז עליו בעל מושב של הקצנה וסירוב, הותר לראשונה רישומית מיפגש עם ישראלים ציוניים.

וזהו נוסח ההחלטה: "פיתוח היחסים עם הכורחות הדמוקרטיים בישראל, התומכים במאבק עם הפלסטיני בכיבוש ובהתפשטות הישראלית, והתומכים בכוניות הלאומיות שאינן-ניתנות-ל-עירעור של עמנו, ובכללן הזכות לשיבה, להגדרה עצמית ולכינון מדינתו הבלתי-תלויה, והמכירים באש"ף ככנציג החוקי הבלעדי של העם הפלסטיני".

בנוסף זה חשוב מה שהרשומת ממנו: הדרשיה לשלילת הצינונות.

שתי הפגישות ברומניה ובהונגריה נערכו בחד-סות רק"ח. מבחינת אש"ף, זה היה תשלום מס-לבית-המועצות, שעזרה ללכד מחדש את שורות אש"ף. אך מצד אש"ף פתוחה עתה הדרך למיפגשים עם כל גוף ישראלי המוכן לכך.

מכיוון שהחלטה זו התקבלה יחד עם ההחלטה להשתתף בוועידת-שלום ביני-לאומית כדי לנהל שם משאומתן עם ישראל, ולאומיון מחדש של תוכנית-השלום של ועידת-פאס, ניתן לדרשיה כזה גם כיוון חיובי ברור.

כ פי שאמר "ראובן", חלה התמנות בחלק מן הכוחות באש"ף. במקביל חלה גם התמתנות בחלק גדול של דעת-הקהל בישראל. מי שאינו רואה זאת, אינו מבין מה מתרחש בישראל באמת.

כפי שיכול לומר בילעם מודרני: מה טוב פגישותיכם, אנשי-שלום מישראל ומאש"ף.